

מ"ת 33974/06/23 - מדינת ישראל ע"י תביעות להב נגד STANISLAV DORKA (,עציר,) ע"י עו"ד איגור יוטקין

בית משפט השלום בראשון לציון

מ"ת 33974-06-23 מדינת ישראל נ' DORKA (עציר)

בפני	כבוד השופט גיל גבאי
מבקשת	
נגד	מדינת ישראל ע"י תביעות להב עו"ד בועז ביטון
משיב	
ע"י עו"ד איגור יוטקין	STANISLAV DORKA (עציר)

החלטה

הבקשה

בפניי בקשה להורות על מעצרו של המשיב עד תום ההליכים.

כתב האישום

כנגד המשיב הוגש כתב אישום בו יוחסו לו ב- 7 אישומים עבירות של קשירת קשר לביצוע עבירות מרמה בנסיבות מחמירות, ריבוי עבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, ואישום נוסף של עשיית פעולה ברכוש אסור, נטילה החזקה ושימוש ברכיב חיוני באמצעי תשלום בצוותא חדא עם אחרים שזהותם אינה ידועה.

על פי עובדות כתב האישום, המשיב, אזרח אוקראיני, נכנס לישראל במהלך חודש ספטמבר 2022 באמצעות ויזת תייר לתקופה מוגבלת, עם כניסתו לישראל קשר עם עבריינים מהארץ ומחו"ל לביצוע עבירות מרמה והונאה של אזרחים דוברי השפה הרוסית שמרביתם קשישים, באופן מתוחכם, שיטתי ומתמשך, בצוותא חדא עם אחרים שזהותם אינה ידועה למבקשת.

נטען כי המשיב והאחרים פעלו להונות אזרחים ישראלים באופן שהמשיב והאחרים התקשרו לאזרחים באמצעות מספרים הנחזים כמספרי טלפון של גופים רשמיים של מדינת ישראל כגון משטרת ישראל ובנק ישראל וכן גופים נוספים כגון חברת ויזה וחברת ווסטרן יוניון. המשיב והאחרים הפעילו מניפולציות שונות על המתלוננים ואך הטילו אימה ובאמצעות הצגת מצגים כוזבים קיבלו המשיב והאחרים גישה לחשבונות הבנק ולכספיהם וכן גרמו להם למסור לידיהם כספים ואף משכו מכרטיס אשראי של אחת המתלוננות כספים בהיקף של כ- 400,000 ₪. המשיב והאחרים הורו למתלוננים לא לספר לפקידי הבנק את סיבת משיכת הכספים בטענה כוזבת לפיה פקידי הבנק חשודים בעצמם בביצוע הונאה בכספיהם. בנוסף הורו המשיב והאחרים למתלוננים שלא לשתף איש בהוראותיהם וזאת בטענה כוזבת כי מתנהלת חקירה סמויה בעניינם ועל מנת שלא לסכל חקירה זו יש לשמור העניין בסוד. המשיב והאחרים הטילו מורא על

המתלוננים בצוותא בכך שאמרו למתלוננים שאם לא ישמרו על דיסקרטיות בנוגע לחקירה יהא בכך משום עבירה על החוק של שיבוש הליכי חקירה שהעונש הצפוי בגינה הוא 5-7 שנות מאסר.

נטען כי מצג השווא שהציגו המשיב והאחרים גרם למתלוננים לרוקן את חשבונות הבנק שלהם, ליטול הלוואות ולהעביר את הכספים לידי המשיב והרשת העבריינית.

טענות המבקשת בבקשה למעצר

ב"כ המבקשת טענה כי קיימות ראיות לכאורה לביצוע העבירות המיוחסות למשיב בהסתמך על הודעות המתלוננים המזהים את המשיב כאדם לו מסרו את הכספים; תמונות החשוד אשר צולמו על ידי חלק מהמתלוננים בעת מסירת הכספים; תכתובות בין המתלוננים לאחרים באמצעות מספרי טלפון שונים שחלקם שייכים לכרטיסי סים שנתפסו על המשיב בעת מעצרו; תדפיסי חשבונות בנק בהם מתועדים סכומי ההונאה; צילומי זירה בהם נראה המשיב במספר הזדמנויות בעת קבלת הכספים מידי חלק מהמתלוננים; צילומי מצלמות דרך בהם נראה המשיב ו/או רכבו בסמוך לזירות הארועים; מחקרי תקשורת המצביעים על הימצאות המשיב בזירות הארועים במועדים הרלוונטיים; תחקורי סים שנתפסו ברשות המשיב המצביעים על כך שבאמצעותם בוצעו התקשרויות למתלוננים; חו"ד מז"פ לפיה הציוד שנתפס בביתו של המשיב משמש לזיוף והעתקת כרטיסי אשראי; דוח"ת מעצר לפיהם בעת מעצרו של המשיב נתפסו על גופו מכשירי טלפון וכרטיסי סים אשר שימשו ליצירת קשר עם מתלוננים; תפיסת שקית ברכב בו נהג המשיב ובה סכום של 48,000 ₪ שהתקבל מוקדם יותר באותו יום מהמתלונן באישום השישי, כרטיסי אשראי שונים ובהם כרטיס האשראי של המתלוננת באישום הרביעי; דוחות חיפוש מהם עלה כי המשיב החזיק בביתו מכשור אלקטרוני, ציוד מעבדה אלקטרוני וכלי עבודה, מחשב נייד, התקן מיני רוני לנשק, מכשיר להעתקת כרטיסים, כרטיסי אשראי, כרטיסי זכרון, אזיקי ידיים וכסף מזומן; 4 חקירות המשיב בהן שמר על שתיקה באופן המחזק את הראיות שבידי המבקשת; המבקשת עתרה להורות על מעצר המשיב בהתחשב במסוכנות הנשקפת ממנו וכן בעילות מעצר של חשש לשיבוש והימלטות מאימת הדין.

טענות המשיב בהודעת ראיות מיום

ב"כ המשיב הודיע במענה שהוגש ביום 18.7.23 כי בשלב דיוני זה חולק המשיב אך ורק על חלקו/תפקידו של המשיב כעולה אף מכתב האישום; אין ראיה כי המשיב קשר קשר עם אחרים לביצוע העבירות; אין ראיה לכך שהמשיב אסף מידע על המתלוננים, יצר עמם קשר תוך התחזות כנציג משטרה, בנק או כל גוף לגיטימי אחר; אין ראיה כי המשיב הציג עצמו כשליח של מי מהגופים הרשמיים שפורטו בכתב האישום או כל גוף אחר; אין ראיה כי המשיב רכש מספרי טלפון וירטואליים ועשה בהם שימוש של מצג שווא למתלוננים; אין ראיה כי המשיב קיים שיחות טלפון ו/או שלח הודעות טקסט למתלוננים והתחזה לאחר כדי להונות את המתלוננים; לטעמו של המשיב, תפקידו המתמצה בהיותו שליח, אשר אסף חבילה - שקית או מעטפה מהמתלוננים, לעתים מבלי לדעת את תוכנה ואף מבלי לבדוק אותה בזמן אמת. לתמיכה בעמדה זו מפנה המשיב לגרסת המתלוננים לפיה המשיב היה שליח של אחרים אשר יצרו עמם קשר ונתנו להם הוראות שונות לרבות מסירת הכספים למשיב; לטעמו של המשיב יש טעם לפגם בכך שצוין בכתב האישום כי המשיב החזיק ציוד וכרטיסים אסורים בהחזקה מבלי שיוחסה לו עבירה בגין החזקה זו באופן שנועד להשחיר את פניו; המשיב הוסיף וטען כי לאור חלקו אין מקום להורות על מעצרו ויש להורות על שחרורו בתנאים שיבטיחו התייצבותו למשפט ולכל היותר לשחרורו לחלופת מעצר בית.

טיעוני המשיב בדיון

במהלך הדיון ביום 19.7.23 הוסיף ב"כ המשיב לטיעונו בכתב וטען לגבי החלק הכללי כי אין ראיות שהמשיב היה חלק מאותה התארגנות מלבד השליחות עצמה; כל מה שיש נגד המשיב זה ראיות לכך שהגיע ל-6 מתלוננים וקיבל מהם כסף עם או בלי מעטפה או בשקית או בלעדיה ובכך התמצה כל תפקידו בתיק הזה; טען כי יש ניואנס אחד לגבי מתלוננת באישום הרביעי, לגביה נתפס אצל המשיב כרטיס חיוב שלה. המתלוננת תיארה שני מפגשים בהם מסרה לו בכל פעם 15,000 ₪, וסך הכל 30,000 ₪, וכן פעם אחת נוספת בו מסרה המתלוננת את כרטיס האשראי שלה למשיב. לפי עדות המתלוננת מסרה את כרטיס האשראי למשיב בלי הקוד ואת הקוד היא נתנה לאותה אחת שהתקשרה אליה, ליה, כך שלמעשה אפילו לפי דברי המתלוננים לא הייתה אינטראקציה בינם לבין המשיב; האינטראקציה היחידה הייתה מסירת מילת קוד כלשהי ואז המתלונן יודע שזה השליח של אלה ששוחחו עם המתלונן קודם לכן והם מטעם גוף רשמי; המשיב לא הציג את עצמו מעולם כנציג של גוף כלשהו, המשיב לא שאל מה יש בתוך המעטפה, אם יש כסף ולא שאל את המתלוננים על כך; בוצעו כל מיני משיכות מכרטיס האשראי של המתלוננת באישום הרביעי גם אם נניח שבוצעו משיכות על ידי המשיב עצמו, הרי שמדובר בפעולה טכנית כאשר הקוד נמסר לו על ידי ליה שקיבלה את הקוד מהמתלוננת עצמה וזה רק מעיד על תפקידו הזוטר; טענת המבקשת שנמצא אצל המשיב ציוד לזיוף כרטיסי אשראי כאשר לעבירות שמיוחסות למשיב אין קשר לאותו ציוד שנתפס וגם חו"ד של מז"פ היא ראשונית שלא אומרת שמדובר על ציוד של זיוף, מה שמצאו אצלו בדירה זה כרטיסים לבנים וקורא כרטיסים ואין אפשרות לצרוב כרטיסים עם ציוד זה; לא נמצא אצל המשיב ולו סים אחד; נמצאו אצל המשיב שני טלפונים. בתוך הדירה נמצא מכשיר נוקיה שלא ניתן להתקין עליו אפליקציית ווטסאפ. כל המתלוננים אומרים שהשיחות בוצעו דרך ווטסאפ. לפי בדיקה של המספר ברזל של אותה נוקיה נמצא שזה מקושר לסיים שבאמצעותו התקשרו למתלוננים. הסיים עצמו לא צריך לשבת על אותו מחשב כדי שניתן יהיה להתקשר באמצעות המספר הזה אל מתלונן באמצעות אפליקציית ווטסאפ. עשו קישור בקוד לפתיחת אפליקציה של ווטסאפ ולכן הדרך היחידה לאתר מאיפה בוצעה השיחה זה לבדוק את מספר ה-IP. הייתה חקירה על זה, יש עדות של אנשי מקצוע שמסבירים מה זה מספר שקוף, מה זה מספר וירטואלי ואיך אפשר להתקשר אליו ושיחשבו שזה מספר אחר, איך אפשר להתחקות אחרי שיחה, אם אפשר לפנות לנותן תקשורת ולבקש IP ופונים לסוכן אשר ימסור למי הוא מכר את מספרי הטלפון בהם נעשה שימוש. אפשר לפי אותו IP מאיזה מדינה בוצעה השיחה, מי המספר האמיתי שהתקשר וחייג. מעבר לכך לא בוצעה שום חקירה, עדות של דניאל שלום, עובד ב - 015 מיום 12/6/23; לא נתפסו הסיימים שבאמצעותם התקשרו למתלוננים, יש שני טלפונים שכאמור המספר ברזל מקושר לסיים שמעולם לא נמצא ובאמצעות אותם סיימים התקשרו מאיפשהו, לאו דווקא מהטלפונים האלה באמצעות ווטסאפ למתלוננים. זה אומר שהמספר הזה, אותו סים הופעל מתישהו. אנחנו לא יודעים מתי הופעל, על ידי מי הופעל, אנחנו רק יודעים שמתיהו בוצעה אקטיבציה של הסיים והתחילו להתקשר; לשאלת בית המשפט מהו הקשר בין המשיב לבין הטלפונים ולמספרים השיב ב"כ המשיב שהשיחה האחרונה לפי החומר שהומצא לו הייתה ב 25/5/23, 5 ימים לפני שנעצר המשיב. הסיימים לא נמצאו אבל הסיים לא צריך לשבת בתוך הטלפון בזמן השיחה כי מהטלפון הזה לא מתבצעת השיחה, יכולה להתבצע השיחה מכל מקום אחר. אין כל ראייה לכך שה-IP של אותה שיחה בוצעה דווקא בטלפון הזה כי לא בוצעה חקירה. ב"כ המשיב טען כי אינו אמור כרגע לספק הסברים, זה לא השלב שהמשיב צריך לתת הסבר למה נמצא אצלו טלפון. נמצאו אצל המשיב שני טלפונים, הוא שמר על זכות השתיקה, זה המצב הראיתי; לגישת המשיב אפשר להניח את ההנחה הכי גרועה מבחינתו, שהוא זה שביקשו ממנו להכניס את הסיים, יקבל את ההודעה ושיגיד מה קיבל מאפליקציית ווטסאפ ואז מסר את הקוד. צריך להניח שהמשיב הוא זה שעשה את זה, צריך להניח שהמשיב ידע לצורך מה זה נעשה. לטעמו של ב"כ המשיב גם אם נניח שהמשיב פעל כאמור, עדיין זה לא שם אותו במרכז ביצוע עבירה. הוא עדיין שליח ועדיין זה שבא ואוסף את הכספים ועוזב את המקום; המתלונן באישום 5 ו-7 שהמשיב אינו אחד מאלה ששוחחו איתו בטלפון; מאחר והמשיב הוא רק שליח, עילת המסוכנות לגביו היא מאוד ספציפית ונקודתית; כשמדובר בעבירות רכוש צריך להיות תחכום והיקפים מרבים וכאן מדובר על 400,000 ₪; המסוכנות ניתנת לאין

באמצעות חלופת מעצר כזו שתבטיח אי יציאתו מחוץ לאותה חלופת מעצר מאחר וזה כל מה שהמשיב יכול לעשות - להיות שליח; ניתן להגביל את המשיב מבחינת טלפונים, אינטרנט, איזוק אלקטרוני; יש למשיב קרובת משפחה שהגיעה מאוקראינה לפני כמה שנים אשר ביחד עם בן זוגה יכולים להבטיח פיקוח של 24 שעות; המדינה לא הציגה פסיקה שמצדיקה מעצר כי אין כזו; הציג בש"פ 2486/09, שם דובר בייבוא סמים בעוד לטעמו בעניינו לא קיימת מסוכנות. בש"פ 4658/15 בעניין רונאל פיישר שם דובר בסכומים משמעותיים בהרבה כאשר בעניינו של המשיב מדובר בחמישית מהסכום שם; הציג עוד שני מקרים של עבירות רכוש ששחררו בבית משפט העליון, חלקם תוך החמרת תנאים ואיסור שימוש בטלפון ובאינטרנט. הפנה לבש"פ 4215/12 ו-בש"פ 980/14.

ב"כ המשיב סיכם ואמר כי המסוכנות של המשיב מאוד ספציפית, החלק שלו לא דומיננטי אלא משני, למרות שהוא חלק חיוני אבל הוא מאוד משני, הוא לא הרוח החיה, הוא לא זה שהמציא את השיטה, לא זה שאיתר והתקשר לאותם קורבנות, החלק שלו מאוד משני ומסוים ואת המסוכנות ממנו ניתן לאיין בדרך פשוטה ופחות פוגעת ממעצרו מאחורי סורג ובריח.

טיעוני המבקשת בדיון

בתשובה לדברים אלה טען ב"כ המבקשת כי טיעונו של המשיב מתעלם לחלוטין מדיני השותפות וממהותם של עבירת קשירת הקשר. מעשיו של המשיב כפי שמפורטים בכתב האישום מבטאים הלימה מוחלטת לסך הפעולות העבריינית המתוארות בכתב האישום; פעולת המשיב מהווה את הרגל המסיימת כאשר היא מתרחשת ברוב האירועים כדקות ספורות לפני שמתנתק הקשר עם האחראים בסכמה העבריינית ליצירת הקשר עם המתלוננים. חומר הראיות מלמד שהמשיב מהווה חלק מרקמה אחת וזאת על בסיס הנקודות הבאות: במהלך השיח בין הגורמים לקורבנות נמסר קוד, כשהמשיב מגיע למפגש עם הקורבן, הוא מכיר את הקוד, מתייג איתו ולמעשה מעבר לפעולת הזיהוי בין המשיב לקורבן הדבר מבסס גם את העובדה שיש קשר בין המשיב לבין יתר חברי הקבוצה; המשיכות מכרטיס האשראי של המתלוננת באישום הרביעי מוכיחות שותפות מלאה בין המשיב ליתר השותפים לאחר שהמשיב קיבל את כרטיס האשראי לידי, בעוד שליה או מישהו אחר קיבלו את הקוד; בנוגע למחקרי התקשורת טען כי במכשיר סלולרי שנתפס בדירת המשיב, ישב בעבר סים שמסתיים ב- 318 המשויך למספר טלפון שמסתיים ב- 285. במכשיר זה נמצא הודעת SMS עם קוד לאפליקציית ווטסאפ. הסיים עצמו לא נתפס. באמצעותו מספר זה - 285 - ביצע "השוטר מארק" את השיחות עם מתלוננים. הטענה של המשיב שהשיחות למתלוננים בוצעו בווטסאפ אינם עומדת בסתירה לכך; בנוסף, בעת מעצרו של המשיב נתפסו 3 מכשירים, כאשר על אחד שהוא מכשיר חכם התארח סים שממנו התאפשר הקשר שליה ביצעה עם קורבנות; ליה ומארק יכולים לא להיות בישראל, ברמה המבצעית הטכנולוגית הם יכולים להיות בחו"ל והשיחות ייראו כאילו בוצעו מישראל; נקודה נוספת היא התזמון המדויק לפיו כאשר הקורבן מסיים את השיח עם ה"שוטר מארק" או ליה וכדומה, ונמסר לו כי השליח יגיע, המשיב הופיע לאחר דקות ספורות עם מילת הקוד. סמיכות הזמנים זועקת לקשר הרציף, המתמיד בין השליח לבין יתר חברי הקבוצה. נקודה נוספת, בחלק מהאירועים המשיב בשיח עם ליה או מארק, תוך כדי המפגש עם הקורבן, תוך כדי מסירת קוד הזיהוי וקבלת הכסף. בחלק מן המקרים הכתובת של הקורבן נמסר לחברי הקבוצה והשליח מגיע לכתובת עוד לפני שהקורבן מגיע, כך למשל המתלונן באישום 7; לטעמה של המבקשת המשיב הוא חלק בלתי נפרד מהקבוצה, דיני השותפות חלים עליו גם אם דיברה אישה בשם ליה עם קורבן והמשיב הגיע ונסע לעתים מרחקים כדי לפגוש את הקורבן, לקחת את הכסף, להחזיק בו או להעביר אותו, זה חלק מהמעשה העברייני בכללותו ומשום כך מתבטאת קשירת הקשר והמעשה המשותף העברייני; בנוגע לעילות המעצר - מדובר באדם שהחזיק באשרת תייר, נכלל בקבוצה שמטרתה לתעתע ולבלבל מבלי להותיר עקבות בשינויי ברזלים וסימים וכדומה ומשלחי הודעות ושיחות מגורמים רשמיים כביכול, יש בזה כדי ללמד על היכולת של הקבוצה ובכללם המשיב, קיים סיכון

רב בשחרורו של משיב, בנסיבות האלה של ביצוע העבירה והן בנסיבותיו האישיות שלו יש להורות על מעצרו מאחר ואין חלופה שתוכל לאיין את מסוכנותו.

תשובת המשיב לטיעוני המבקשת

במענה לעניין חשש הימלטות מאימת הדין נטען כי הדרכונים של המשיב נמצאים בידי היחידה החוקרת אפשר לשחרר אותו באיזוק אלקטרוני וכך יהיה ניתן לדעת אם יצא או לא יצא. אין חשד שהוא זייף מסמך אי פעם ואין ראיות לכך. זו הנחה מופרכת שלא מבוססת על ראיות. המשמעות היא שלא ניתן לשחרר אף פעם שום תושב זר שמואשם בעבירות מרמה, כי אולי הוא יצא, ומדובר בעבירות שלא מקימות עילות מעצר סטטוטורית ואין ראייה לכך שהיה ניסיון לזיוף.

לאילו הוסיף המשיב ביום 20.7.23 הפניה להחלטה נוספת בבש"פ 5159/23 לפיו יש משמעות לחלקו של כל אחד מהמבצעים לצורך בחינת אפשרות שחרורו לחלופה; שה והפנה לכך שמידת הדומיננטיות של המשיב במהלך התכנון וההוצאה אל הפועל של התכנית העבריינית מסתכם בשליחות גרידא.

הכרעה

לאחר ששמעתי טיעוני הצדדים מצאתי לקבוע קיומן של ראיות לכאורה להוכחת האישומים המיוחסים למשיב.

במסגרת בחינת קיומן של ראיות לכאורה, בית המשפט נדרש לפוטנציאל הגלום בחומר הראיות, דהיינו האם קיים סיכוי סביר שחומר הראיות בתיק יוביל להרשעתו של הנאשם (ר' בש"פ 8087/95 **זאדה נ' מדינת ישראל**).

בשלב בחינת התשתית הראייתית בית המשפט לא נדרש לטענות הנוגעות למהימנות או למשקל הראיות, אלא במקרים חריגים, כאשר חומר הראיות מגלה על פניו סתירות או פרכות מהותיות, המלמדות על חולשה בולטת בתשתית הראייתית (ר' בש"פ 5191/13 **אבו חאמד נ' מדינת ישראל**).

עוד נפסק בעניין זה כי אין צורך בראיות שיש בהן להביא להרשעה אלא ראיות שגלום בהן פוטנציאל כי הנאשם יורשע לאחר שההליך יסתיים (ר' בש"פ 5305/22 **צאנע נ' מ"י**).

המערער לא חלק על עובדות כתב האישום ככל שהדבר נוגע לביצוע העבירה על ידי אחרים אך טען כי חלקו של המשיב קטן והתמצה בהיותו שליח.

כאמור, לא מצאתי לקבל טיעון זה של המשיב.

בדירתו של המשיב נמצא מכשיר טלפון עליו ישב בעבר סים שמספר הטלפון המשוך אליו ביצע את השיחות בהן התחזה אחר כ"שוטר מארק" בשיחות ווטסאפ עם מתלוננים. במכשיר הטלפון נמצאה הודעת SMS ובה הקוד הדרוש לשם הפעלת אפליקציית ווטסאפ עם המספר המשוך לאותו סים (דו"פ שושן בנימין 5.6.23, 17:01).

האמור מלמד כי בשלב כלשהו, התקין המשיב או אדם אחר את אפליקציית הווטסאפ על מכשיר טלפון אחר, הזדהה במספר הטלפון המקושר לסים שישב על מכשיר הטלפון שהיה בחזקת המשיב, לאחר הליך ההזדהות ולשם הפעלת אפליקציית ווטסאפ במכשיר הטלפון האחר - שייתכן וכלל לא היה בישראל באותה עת - נשלחה הודעת סמס למכשיר הטלפון שהיה בידי המשיב ובה קוד הפעלה נדרש לשם הפעלת האפליקציה, המשיב הקיש את הקוד בעצמו או מסר

אותו לאחר אשר הקיש אותו כדי להפעיל את האפליקציה אשר ממנה בוצעו שיחות הונאה על ידי אדם שהזדהה בשם "השוטר מארק" - כמפורט בדו"ח הפעולה נ"ל.

גם אם המשיב לא ביצע בעצמו את השיחות - כנטען על ידי המתלונן באישום 7 - הרי שהיה על המשיב לבצע פעולות אקטיביות נחוצות על מנת לאפשר לאחר לבצע את השיחות.

אותה התנהלות חזרה על עצמה עם מכשיר טלפון נוסף אשר נתפס על גופו של המשיב בעת מעצרו ושימש את "ליה" לצורך ביצוע שיחות ההונאה עם מתלוננים. נזכיר כי מדובר במכשיר חכם, אשר בשונה מהמכשיר הקודם שנתפס בבית, יכול היה לשמש את המשיב בעצמו לשם הפעלת אפליקציית הווטסאפ ותקשורת עם המתלוננים (דו"פ שושן בנימין 5.6.23, 17:50).

כמפורט לעיל, בסמוך לאחר התקשורת עם המתחזים הגיע המשיב למקום המפגש כאשר הוא מצויד במילת הקוד הנדרשת לשם קבלת כספי המרמה מידיהם באופן המלמד על תקשורת וקשר רציף ביניהם.

כך, קיבל המשיב מאת המתלוננת באישום הראשון סך ₪ 18,000 במזומן ביום 22.12.22 לאחר שהזדהה בפניה באמצעות מילת הקוד; קיבל המשיב מאת המתלונן באישום השני סך ₪ 48,000 במזומן ביום 16.1.23 לאחר שהזדהה בפניו באמצעות מילת הקוד; קיבל המשיב מאת המתלוננת באישום השלישי סך ₪ 18,000 דולר במזומן (שווה ערך לכ- 65,000 ₪) ביום 19.1.23 לאחר שהזדהה בפניה באמצעות מילת הקוד; קיבל המשיב מאת המתלוננת באישום הרביעי סך ₪ 15,000 במזומן ביום 17.5.23 לאחר שהזדהה בפניה באמצעות מילת קוד; קיבל המשיב מאת המתלוננת באישום הרביעי סך ₪ 15,000 במזומן נוספים ביום 21.5.23; קיבל המשיב מאת המתלונן באישום החמישי סך ₪ 50,000 במזומן ביום 22.5.23 לאחר שהזדהה בפניו באמצעות מילת קוד; קיבל המשיב מאת המתלונן באישום השישי סך ₪ 47,000 במזומן ביום 30.5.23 לאחר שהזדהה בפניו באמצעות מילת קוד; קיבל המשיב מאת המתלונן באישום השישי סך ₪ 48,000 נוספים במזומן ביום 31.5.23.

אין מחלוקת כי קוד ההזדהות לשם קבלת הכספים הגיע אל המשיב מאת שותפיו.

המפורט לעיל הוא בגדר ראיות נסיבתיות הקושרות את המשיב לביצוע העבירות עצמן, ולא רק כשליח.

נקבע בבש"פ 1674/08 **זיטון נ' מ"י** כי "הלכה היא כי ניתן להרשע על סמך ראיות נסיבתיות לבדן ובלבד שאלו מובילות מעבר לכל ספק סביר למסקנה כי הנאשם עבר את העבירה המיוחסת לו" וכן נקבע בבש"פ 7163/07 **מ"י נ' מסרי** כי "בשלב הדיון בבקשת מעצר עד תום ההליכים, בו נבחנת שאלת קיומן של ראיות לכאורה, יש לבחון האם קיים בראיות הנסיבתיות פוטנציאל להביא לידי מסקנה מרשיעה אחת ויחידה".

בנוגע לעבירת קשירת הקשר, הרי שזו נלמדת אף היא מן המסכת העובדתית ביחס לאירועים בכלל ולמשיב בפרט.

אפנה בעניין זה לדוגמה לע"פ 5927/11 **הררי ואח'** בו הורשעו נאשמים בעבירת קשירת קשר לרצח אדם לאחר שהוכח עובדתית כי הסתובבו בסביבת ביתו כשהם מצוידים באקדח שם נקבע:

"...לעיתים קרובות לא ניתן ללמוד על עבירת הקשר באמצעות ראיות ישירות, שכן "הקשר הפלילי הוא מסוג המעשים שאינם נעשים לאור השמש אלא דווקא בסתר ובחשאי. בנסיבות אלה **אין מניעה לכך שבית המשפט יסיק את דבר היווצרותו של הקשר ממערכת נתונים נסיבתית**" (ההדגשה הוספה - ג.ג.).

לא מצאתי בטיעוני המשיב בכתב ובעל פה הסבר לצבר המעשים המיוחסים לו, אשר יהא בו להראות כי המשיב לא היה חלק מהתוכנית העבריינית כמפורט לעיל.

גם במענה לשאלתי האם יש בידי המשיב ליתן הסבר לקשר בינו לבין הטלפונים השיב ב"כ המשיב "אני לא אמור כרגע לספק הסברים, זה לא השלב שאני צריך לתת הסבר למה נמצא אצלו טלפון. נמצאו אצלו שני טלפונים, הוא שמר על זכות השתיקה, זה המצב הראייתי" (עמ' 10 ש' 30 לפרוטוקול).

בכל הכבוד, לטעמי זהו בדיוק הזמן בו על המשיב לספק הסברים אם ברצונו לשכנע כי כל חלקו התמצה בהיותו שליח. משלא עשה כן ייזקף הדבר לחובתו.

ב"כ המשיב טען כי גם אם יניח לרעת המשיב את ההנחה הגרועה ביותר, לפיה התבקש להכניס את הסיים ולהגיד מהו הקוד שהתקבל באפליקציה, אין בכך כדי לשים אותו במרכז העבירה, הוא עדיין רק שליח שאוסף כספים (עמ' 11, ש' 1)

אינני שותף לטענה כי זו ההנחה הגרועה ביותר לחובת המשיב ולטעמי גם לא ההנחה המתבקשת.

אציין כי כמצוות הפסיקה, למשל בע"פ 3372/11 **קצב נ' מ"י**, הגם שלא ניתן הסבר תמים על ידי המשיב או בא כוחו, בחנתי אף אני האם ייתכן הסבר תמים שכזה אך לא מצאתי כל אפשרות סבירה אחרת מלבד זו לפיה צבר המעשים המיוחסים למשיב מעלה כי המשיב הוא חלק בלתי נפרד מהעשייה העבריינית ביחד עם האחרים שפעלו במטרה משותפת להונות את הקורבנות על מנת לגזול את כספם בתחכום כמפורט בכתב האישום.

לא ניתן לנתק כל אחת מהעובדות ולהציגה בפני עצמה, אלא יש מקום לבחון את המכלול ולנסות לאתר הסבר חלופי תמים אשר יהא מתקבל על הדעת.

כמפורט לעיל, כנגד המשיב התגבשה תשתית של ראיות נסיבתיות המצביעות על מעורבות עמוקה בעבירות המיוחסות.

יתר על כן, המשיב עצמו שמר על שתיקה בכל חקירותיו. זוהי כמובן זכותו, אך יש בה כדי לחזק את הראיות כנגדו כפי שנקבע בפסיקת בית המשפט העליון. למשל בבש"פ 1748/11 **יחזקאל נ' מ"י**:

"למרות זאת, מהפסיקה עולה כי בהליכי מעצר יש נפקות לשתיקה. ככלל, שתיקתו של נאשם מקום בו היה מתבקש הסבר מצידו, מחזקת עמדת התביעה לצורך שלב המעצר (בש"פ 970/04 **סעדי נ' מדינת ישראל**) לא פורסם, (19.2.2004)). פשיטא כי כך במישור הראייתי בבוא בית המשפט לבחון קיומן של ראיות לכאורה (בש"פ 7216/05 **אגבריה נ' מדינת ישראל** (לא פורסם, 23.8.2005); בש"פ 4881/03 **קביליו נ' מדינת ישראל** (לא פורסם, 9.6.2003))."

הציפייה היא כי אדם אשר שימש אך כשליח יאמר זאת מיד כדי להציג את מעורבותו כתמימה או לחילופין כדי להוכיח כי חלקו קטן כפי שטוען ב"כ המשיב. משלא עשה כן המשיב, ייזקף הדבר לחובתו, כמפורט לעיל.

על אלו יש להוסיף עובדות נוספות המחזקות אף הן המסקנה כי המשיב הוא חלק בלתי נפרד מהעשייה העבריינית וחלקו אינו משני.

ביום 24.5.23 מסרה המתלוננת באישום הרביעי למשיב את כרטיס האשראי שלה (מזכר גרגורי ליבמן 12.6.23. מזכר אירה גרינברג 2.6.23).

המתלוננת מסרה ל"ליה" את הקוד הסודי (הודעת טטיאנה שפוצ'ניק 6.6.23 ש' 119). יצוין כי המתלוננת אמרה תחילה כי מסרה את הקוד למשיב ביחד עם הכרטיס - מזכר אירה גרינברג 2.6.23 - אך עיון בתכתובת הווסטסאפ מעלה כי הקוד אכן נמסר באותה תכתובת עם "ליה" ביום 24.5.23 ואף ב"כ המשיב הסכים שכך היה (עמ' 9 ש' 21-22 לפרוטוקול). במהלך השבוע שחלף מאז קיבל המשיב את כרטיס האשראי לידי ביום 24.5.23 ועד מעצרו ביום 31.5.23 כשהכרטיס ברשותו בוצעו ממנו 8 משיכות בסכום כולל של 38,000 ₪ - 25.5.23 סך 2,000 ₪, 25.5.23 סך 6,000 ₪, 25.5.23 סך 6,000 ₪, 28.5.23 סך 6,000 ₪, 28.5.23 סך 6,000 ₪, 29.5.23 סך 6,000 ₪, 29.5.23 סך 6,000 ₪, 30.5.23 סך 6,000 ₪ (בכתב האישום נכתב בטעות 42,000 ₪. סך 4,000 ₪ נמשך על ידי המתלוננת ונמסר גם הוא למשיב, אך לא נמשך על ידי המשיב עצמו. מזכר גרגורי ליבמן 12.6.23, מזכר ליאור רוטנברג 12.6.23).

בחלק מהמועדים בהם בוצעו משיכות קיים איכון של מכשיר הטלפון של המשיב באנטנות סמוכות.

מדובר בצבר ראיות נסיבתיות המצביעות על כך שהמשיב הוא שביצע את המשיכות באמצעות קוד שקיבל מ"ליה"

גם בעניין זה שתק המשיב בחקירותיו באופן המחזק את הראיות כנגדו.

בנוסף, ברשות החשוד נתפסו בעת מעצרו סכומי כסף גדולים. בחיפוש בביתו של המשיב נתפס סך 74,470 ₪ (דו"פ אמיתי סרני מיום 2.6.23, 09:15). בחיפוש שנערך ברכב עת מעצרו של המשיב נמצאו שתי שקיות שהכילו יחדיו 96,000 ₪ (דו"פ יניב קרקו 31.5.23).

אין ראייה ישירה הקושרת את הכספים שנתפסו בביתו של המשיב וברכבו לכספים שנגזלו מהמתלוננים - למעט סך 48,000 ₪ שזוהו על ידי המתלונן באישום השישי - אולם כאשר מדובר בתייר הנמצא בארץ מזה כמה חודשים לאחר שהגיע מאוקראינה, הטוען כי שימש רק כשליח להעברת כ- 400,000 ₪ אשר נגזלו מהמתלוננים והועברו לידי, מצופה כי ימסור גרסה מפורטת באשר למקור סכומי הכסף הגדולים שנתפסו בחזקתו על מנת לשכנע כי כספים אלה אינם קשורים לגזלה מן המתלוננים כדי לתמוך בטענתו כי חלקו משני והסתכם בהיותו שליח. משלא עשה כן, ייזקף האמור לחובתו.

בהתחשב בכך שבחזקת החשוד נמצאו כ- 170,000 ₪ ביחס לכ- 400,000 ₪ שנגזלו מהמתלוננים ובהיעדר כל הסבר מצד המשיב, קשה להלום טענה כי המשיב הוא רק השליח.

עוד אתיחס גם לכך שהמשיב נצפה במספר רב של הזדמנויות כאשר הוא נוהג ברכב חדש הרשום בבעלות אחר והתגורר בדירה שעלות שכר הדירה בגינה אינה מבוטלת. המשיב לא נתן כל הסבר לרמת החיים המשתקפת מהאמור לעיל בהיותו תייר ולאור הטענה כי הוא רק שליח.

הנה כי כן - בין המשיב ליתר המעורבים התנהלה תקשורת רציפה במסגרתה הוחלף מידע אודות זהות האנשים מהם יש לאסוף כספים, מועדים ומקומות וכן הקודים הנדרשים לשם הזדהות בפני הקורבנות, וכן הועבר מידע בכיוון ההפוך- מאת המתחזים למשיב, אשר במסגרתו הועבר אליו קוד הזדהות בפני המתלוננים וכן קוד המשיכה באמצעותו משך המשיב כספים מחשבון הבנק של המתלוננת באישום הרביעי.

לא זו אף זו, הוברר כי בטרם בחר המשיב לשמור על שתיקה, נתפס בדבר שקר כאשר בחיפוש ברכב בו עשה שימוש נתפסו שקית שחורה ושקית כחולה ובהן סכומי כסף גדולים. המשיב הוזהר כי כל דבר שיאמר ישמש כנגדו ולאחר שנשאל של מי הכסף ענה שאין לו מושג, שלקח את הרכב מחבר ויכול להיות שהכסף כבר היה שם (דו"פ יבגני מרגולין 31.5.23).

קעת בטיעוניו זנח המשיב באמצעות בא כוחו גרסה זו וטען כאמור כי הוא רק שליח.

חלק מכספים זהו בהמשך על ידי המתלונן מהאישום השישי ככאלו שנמסרו על ידו למשיב מוקדם יותר באותו יום - סך 48,000 שהיו בשקית הכחולה (הודעת אולג לחצר 8.6.23, עמ' 3 ש' 24).

פסיקת בית המשפט העליון התייחסה לנושא שקרי נאשם. לאחרונה קיבל הנושא התייחסות נוספת בע"פ 2050/21 **אלהואשלה נ' מ"י** (מיום 16.5.23, פסקה 105):

"עם השנים חלו תמורות ביחס למעמד הראייתי של שקרים של נאשם, כאשר כיום אין חולק שבהתקיים תנאים מסוימים, שקריו של נאשם עשויים לשמש ראיה לסיוע, ועל כן עשויים הם להוות ראיה נסיבתית עצמאית המסבכת את הנאשם בביצוע המיוחס לו (ע"פ 1361/10 מדינת ישראל נ' זגורי, פסקה ע"ב (02.06.2011); עניין ג'בר, בפסקה 21; ע"פ 486/16 שירזי נ' מדינת ישראל, 42 (13.09.2018); קדמי, בעמודים 263-285). ההיגיון בכלל זה טמון בסברה, כי **ישנה סיבה מדוע בחר נאשם להסתיר את האמת ולשקר במהלך חקירתו או עדותו ביחס לעניין מהותי** (עניין נחמני, בפסקה 39); **וכי הדבר משקף תחושת אשם מצידו** (קדמי, בעמוד 304). התנאים לקבוע כי שקרים של נאשם מהווים ראיה נסיבתית עצמאית מסוג סיוע הם: (א) שהשקר מתייחס לליבת העניין שבמחלוקת ולא לעניין שולי; (ב) שהשקר מכווון לסיכול החקירה ולהטעיית בית המשפט; (ג) שמדובר בשקר ברור וחד משמעי; (ד) שהאמירה הוכחה כשקרית בראיה עצמאית; ו-(ה) שהשקר קשור לעבירה מושא המשפט" (ההדגשה הוספה - ג.ג.).

בהתאם לפסיקת בית המשפט העליון, שקר זה של המשיב מהווה ראיית סיוע לראיות התביעה, בהתחשב בכך שהוא מתייחס לליבת המחלוקת, מכווון לסיכול החקירה והטעיה, השקר ברור והוכח בראיה עצמאית והוא נוגע לעבירה.

בנוסף לכל אלה, ייאמר כי טענת המשיב שהוא רק השליח היא טענה כבושה, אשר נטענה לראשונה במסגרת טיעון בכתב בנוגע לראיות, לאחר שחומר החקירה הועבר לעיונו למעט חומר המצוי בהליכי חיסיון.

אזכיר כי על מנת שיינתן משקל לגרסה כבושה, על המשיב לשכנע כי טעמים ראויים הביאוהו לכבוש את גרסתו (ראה למשל ע"פ 4623/07 **מ"י נ' אזרי**). כמפורט לעיל, המשיב לא עשה כל ניסיון לתת הסבר כאמור, הגדיל לעשות כאשר נשאל להסבר על ידי בית המשפט והשיב כי אין זה השלב לעשות כן ולכן ממילא לא עמד בנטל השכנוע בעניין זה.

לאור האמור, אינני מקבל הטענה כי למשיב היה חלק משני בעבירה (עמ' 11 ש' 23).

מצאתי לקבל עמדת ב"כ המשיב לפיה אין ראיות לכך שהמשיב עצמו אסף מידע על המתלוננים, יצר קשר עמם, התחזה כנציג או שליח של גוף רשמי, רכש מספרי טלפון וירטואליים ועשה בהם שימוש, קיים שיחות או שלח הודעות למתלוננים, אך אין בכך כדי לשנות מן המסקנה כי חלקו של המשיב לא היה משני הן לאור האמור לעיל לגבי חלקו והן לאור דיני השותפות.

כמפורט לעיל, המשיב לקח משמעותי בביצוע העבירה. שותפיו של המשיב לביצוע העבירה נותרו בלתי ידועים, ייתכן והם

נמצאים מחוץ לתחומי המדינה. המשיב החזיק באמצעי התקשורת אשר אפשרו את פתיחות חשבונות הווסטאפ מהם התבצעה תקשורת עם המתלוננים, קיבל בפועל את הכספים מהמתלוננים בסמוך לתיאום שבוצע על ידי האחרים ואף גנב בעצמו סכומי כסף לא מבוטלים מהמתלוננת באישום הרביעי על ידי משיכת כספים באמצעות כרטיס האשראי שלה, בנוסף כאמור נמצאו בחזקתו סכומי כסף גדולים להם לא נתן הסבר באופן העומד בסתירה כי שימש כשליח.

בצדק ציין בא כוח המבקשת כי על המשיב חלים דיני השותפות.

בע"פ 1102/22 **ראדי נ' מ"י** מיום 23.4.23 נקבע:

"המבצעים בצוותא פועלים כ"גוף אחד" להגשמת התוכנית העבריינית. כל אורגן ב"גוף" זה יישא באחריות לביצוע העבירה אף שהוא לבדו, במעשיו כשלעצמם, לא השלים את רכיב ההתנהגות והיסוד העובדתי הנדרש (ע"פ 2648/18 **פלוני נ' מדינת ישראל**, פסקה 23 (19.3.2020)). חבותו של כל שותף יסודה בכך שהוא הופך "לסוכנו של זולתו כמבצע בצוותא של העבירה, כאילו ביצעה כיחיד" (דברי ההסבר להצעת חוק העונשין (חלק מקדמי וחלק כללי), התשנ"ב-1992, ה"ח 115, 130 (1992)).

כך, בבחינת היסוד העובדתי הדרוש, תתכן "חלוקת עבודה" בין השותפים באופן שכל אחד מהם יבצע תפקיד אחר בעבירה, **ובלבד שהמדובר בתפקיד מהותי וחיוני לביצועה** (ע"פ 2796/95 **פלוני נ' מדינת ישראל**, פ"ד נא(3) 388, 402-403 (1997) (להלן: עניין פלוני); יורם רבין ויניב ואקי דיני עונשין כרך א 594 (2014) (להלן: רבין וואקי)) (ההדגשה הוספה - ג.ג.).

אזכיר כי למרות טענת המשיב כי חלקו משני, **הסכים בא כוחו בטיעונו כי חלקו של המשיב היה חיוני** (עמ' 11 ש' 24).

הנה כי כן הנסיבות שתוארו לעיל, המשיב ביצע העבירה בצוותא חדא עם אחרים ואינני מוצא לקבוע כי חלקו היה משני.

לטעמי נכונה טענת ב"כ המבקשת כי מעשי המשיב היו הרגל המסיימת שהביאה להשלמת העבירה - כלל התכנית העבריינית המתוחכמת של הונאת המתלוננים התמצתה לרגע בו הכספים עברו מידי כל אחד המתלוננים אל ידיו של המשיב.

לאור האמור מצאתי לקבוע קיומן של ראיות לכאורה להוכחת האשמה לקשירת קשר וכשותף לאחרים בביצוע העבירות המיוחסות.

עילת מעצר מסוכנות לרכוש הציבור

אינני מקבל הטענה כי מעשי המשיב אינם מקימים עילת מעצר של מסוכנות.

בבש"פ 5431/98 **פרנקל נ' מ"י** נפסק כי עבירות רכוש המבוצעות באורח שיטתי, או בהיקף ניכר, או תוך התארגנות של מספר עבריינים, או תוך שימוש באמצעים מיוחדים ומתוחכמים, עלולות לפי מהותן ונסיבות ביצוען לסכן את בטחון האדם ואת בטחון הציבור.

בענייננו וכמפורט לעיל, חברו להם יחדיו כל הטעמים שנמנו בעניין פרנקל באופן המקיים עילת מעצר של מסוכנות ברף גבוה.

המשיב חבר לאחרים לצורך ביצוע העבירות; מעשי העבירה בוצעו באורח שיטתי כמפורט בעובדות כתב האישום לגביהן לא הייתה מחלוקת - יצירת מצג כוזב כי הדובר הוא נציג גוף רשמי, לשם קבלת גישה לחשבונות הבנק של המתלוננים ועל מנת לגרום להם להעביר לידי המשיב סכומי כסף גדולים; היקף העבירות - ניכר. מכל אחד מהמתלוננים נגזלו עשרות אלפי שקלים ובסכום כולל של למעלה מ- 400,000 ₪; לשם ביצוע העבירות השתמשו המשיב ושותפיו באמצעי תקשורת שונים, רכשו והשתמשו במספרי טלפון וירטואליים שאיפשרו הצגת מצג כי השיחה הנכנסת היא מגוף רשמי, פעלו לפתיחת חשבונות ווטסאפ באופן שאיפשר הפעלתם ממכשירים שונים לשם יצירת המצגים הכוזבים. המסוכנות הרבה הנשקפת בהיבט זה היא שמדובר באמצעי תקשורת המונים, המצוי בהישג ידו של כל אחד, ואשר נעשה בו שימוש פסול כמפורט לעיל לצורך התחזות, לעתים במקביל, בשיחות בהן הזדהו כנציגי גופים רשמיים - שוטרים, אנשי בנק ישראל, תוך הצגת תעודות מזויפות.

במסגרת פעולות המרמה והזיוף המתחזות הצליחו המתחזים ליצור מצג לפיו הם נציגי גופים רשמיים בדרך מתחכמת.

כך בעת שנוצר קשר עם המתלוננת באישום הראשון מסר לה המתחזה לשוטר דוד גולדמן ומסר לה פרטים רבים אודותיה - מספר ת"ז, כתובת, מספר טלפון, שם, שם משפחה, שם משתמש וסיסמת האפליקציה שלה בבנק. בעת שחייג אליה זוהה המספר אצלה כמטרה, במהלך השיחה שמעה ברקע אנשים מדברים ולא פעם אחת שמעה קול אומר "משטרת ישראל שלום". בהמשך לאחר שהעבירה את הכספים קיבלה חשבונית מזויפת מהבנק (הודעת אינס יונה רוסינין 25.12.22 ש' 1).

באישום השני קיבל המתלונן אישור מזויף מהבנק על כך שנפל קורבן להונאה ועליו להעביר כספים בהתאם להוראות שיקבל.

באישום השלישי קיבלה המתלוננת מסמך מזויף מחברת "ויזה" לפיו נפלה קורבן להונאה וכי עליה לפעול בהתאם להנחיות ובהמשך לכך שלחה לה "אזה" תעודה מזויפת ממנה עלה כי היא עובדת בוויזה (הודעת סופיה לפלר 9.4.23 ש' 11) בנוסף נשלח לה מסמך מזויף מבנק ישראל לפיו הכספים שמסרה למשיב הועברו לשימור (הודעה 9.4.23 ש' 12).

באישום הרביעי ידעה "ליה" כי בתה של המתלוננת לקחה משכנתה והנחתה את המתלוננת למסור לפקיד הבנק כי הכספים שהיא מושכת מיועדים לבתה (הודעת טטיאנה שפוצ'ניק 6.6.23 ש' 51). במסגרת הקשר עם המתלוננת הועבר לה מסמך מזויף מחברת ויזה לפיהם היא נפלה קורבן להונאה וכי עליה לשתף פעולה עם "ליה גופמן". הועבר מסמך מזויף נוסף מבנק ישראל

באישום חמישי ושביעי הנוגעים לאותו מתלונן, קיבל שיחת טלפון מאדם שהתחזה לשוטר מארק. המתלונן האמין שמדובר במשטרה. ראה על הצג שה"שוטר" מתקשר ממספר אמיתי של משטרת גלילות (הודעת דניאל שויחט 25.5.23 ש' 7). גם שיחות נוספות שהתקבלו היו ממספרים לגיטימיים של בנק ירושלים (הודעת דניאל שויחט 25.5.23 ש' 21, הודעה 31.5.23 ש' 16-13). במהלך אחת השיחות שלחה "ליה" למתלונן תעודה שלה לפיה היא עובדת בחברת ויזה (הודעה 31.5.23, ש' 39). בהמשך נשלחה לו תמונה של תעודת שוטר מזויפת על שם "מארק לוי" (הודעה 31.5.23 ש' 95). גם מתלונן זה קיבל מסמך מזויף מ"בנק ישראל" ומסמך מזויף מחברת "ויזה" לפיו המתלונן הוא קורבן להונאה ועליו לשתף פעולה עם "ליה גופמן".

בעת שחייגו אל המתלונן באישום השישי מה"משטרה" הופיע על הצג לוגו של משטרת ישראל (הודעת אולג לחצר 31.5.23, ש' 3). בהמשך לאחר שמסר כספים למשיב קיבל המתלונן קבלה מאת "בנק ישראל" - מסמך מזויף הנחזה כמקורי ובו פרטים על העברת הכספים שבוצעה (הודעת אולג לחצר 31.5.23 ש' 16, 28).

רכיב נוסף של חומרה המגביר מסוכנות מצוי בזרות הקורבנות - כולם עולים חדשים, חלק מהם אנשים מבוגרים בשנות הששים והשבעים לחייהם, תוך ניצול חולשה ומצוקה.

בעניינה של המתלוננת באישום הראשון - אשה כבת 40, צעירה שמסרה את כל הכספים שהיו לה אותם קיבלה כמענק לידה, פיצויים ודמי לידה ולגביהם אמרה שזה הכסף היחיד שהיה לה ולילדה (הודעת אינס יונה רוסינין 25.12.22, ש' 1, 8).

בעניינו של המתלונן באישום השני - אדם מבוגר כבן 67.

בעניינה של המתלוננת באישום הרביעי - קשישה בת 79 אשר הרגישה נבוכה והתביישה שנפלה קורבן לעקיצה (הודעת טטיאנה שפוצ'ניק 6.6.23 ש' 83).

בעניינו השל המתלונן באישום 6 - אדם מבוגר כבן 69, פנסיונר, גרוש, מתגורר בגפו (הודעת איגור לחצר מיום 31.5.23 ש' 1).

המסוכנות מתעצמת נוכח העובדה כי המשיב שמר על שתיקה ב- 4 חקירותיו. בבש"פ 3199/14 מ"י נ' וינברג ואח' נקבע:

"השתיקה מחזקת לטעמי עד מאוד את הראיות שפורטו לעיל. ובכלל, לשתיקה בשלב המעצר יש מחיר כפול - הן במישור הראייתי והן לצורך סתירת המסוכנות:

"שתיקתו של העורר היא בבחינת שטר ושוברו בצידו לא רק במישור הראייתי, אלא גם במישור הליכי המעצר. הלכה פסוקה היא כי נאשם שיש כנגדו ראיות לכאורה אינו יכול ליהנות משני העולמות: גם לשתוק על-אף הנטל הרובץ עליו להפריך את חזקת המסוכנות, וגם להשתחרר מהמעצר על אף שנתר בחזקת מסוכן (בש"פ 7216/05 **אגבריה נ' מ"י** (23.8.05); בש"פ 4881/03 **קביליו נ' מ"י** (9.6.03); בש"פ 8638/96 **קורמן נ' מ"י**, פד"י נ(5) 200, 206 (1996)). ובכלל, שתיקתו של חשוד מחזקת עמדת התביעה לצורך שלב המעצר [...] (בש"פ 1648/11 **אביטן נ' מדינת ישראל**, פסקה 8 (7.3.2011))"

הדברים אמורים ביתר שאת בעניינו של המשיב לאור ביצוע עבירות בצוותא חדא עם אחרים שזהותם אינה ידועה, באופן שבמידה והמשיב ישוחרר לכל חלופה שאינה מעצר מאחורי סורג ובריח, יוכל לשוב ולבצע את עבירות ביחד עם שותפיו העלומים מכל מקום בו ימצא.

לא נתתי משקל לכך שבחיפוש בביתו של המשיב נמצאו רכיבים המשמשים לקריאת כרטיסי אשראי וכן כרטיסי אשראי ריקים וכיו"ב מאחר ולא יוחסו למשיב עבירות הקשורות בהימצאותם של אלו.

עינתי בפסיקה אליה הפנה ב"כ המשיב ומצאתי כי אין בה לתמוך בעתירתו להעברת המשיב למעצר באיזוק אלקטרוני או בכלל.

בבש"פ 2486/09 **חסארמה נ' מ"י** התייחס בית המשפט לכך שהמשיב לא ביצע את חלקו בתכנית המקורית והשאלה האם פעל כך בשל חרטה כנה או סיבה אחרת תתברר בתיק העיקרי. לבסוף התמצה חלקו באיסוף הסמים ביחד עם אחר. בהתחשב בכך שמהראיות עלה כי האחרים היו יוזמי העבירה, הניעו את התוכניות והיו בקשר עם שלל הגורמים המעורבים, בהתחשב בחלקו הקטן יותר ובכך שלאחרים עבר פלילי מכביד ביותר - הורה בית המשפט על קבלת תסקיר - לא על שחרור המשיב. עניינו של המשיב שונה, בהתחשב בכך שקבעתי כי חלקו של המשיב הינו משמעותי וחיוני לביצוע העבירות וכלל אינו משני. אזכיר כי בשונה מהמשיב, בעניינו של חסארמה היה יכול איסוף הסמים להתבצע גם בלעדיו על ידי האחר, בעוד בעניינו המשיב היה היחיד שהיה לו מגע פיזי עם כל ששת המתלוננים, מכשירי הטלפון שברשותו שימוש להקמת תכנית המרמה ונוסף לכך חלקו המשמעותי בגניבת כספים מחשבונה של המתלוננת 4 באמצעות כרטיס האשראי שקיבל מידיה. בנוסף מדובר באזרח זר שחלה לגביו גם עילת הימלטות מאימת הדין.

בבש"פ 4858/15 **רונאל פישר נ' מ"י** מצא בית המשפט כי ניתן להקהות את המסוכנות הנשקפת מאת הנאשם במעצר באיזוק אלקטרוני בהתחשב בכך שבעקבות חשיפת הפרשה תש כוחו של העורר בזירה בה פעל, ונראה כי האפשרות המעשית כי ישוב למעלליו אם ישוחרר לחלופה, אינה סבירה. נזכיר כי מדובר היה בעורך דין אשר ניצל כוחו וקשריו לביצוע העבירות שיוחסו לו - ושאינם עומדים לו עוד לאחר חשיפת הפרשה, בשונה מעניינו של המשיב אשר יכול להמשיך ולבצע עבירות מכל מקום בו ימצא, כולל במעצר בפיקוח אלקטרוני.

בבש"פ 4215/12 **מלכה נ' מ"י** מדובר במי שביצע עבירות מרמה שכללו העתקת פרטי כרטיסי אשראי ומשיכת כספים. הערר התקבל בכפוף להחמרת התנאים לכדי הפקדת 50,000 ₪. בשונה מעניינו של המשיב, מדובר בעבירות אשר הצריכו גישה פיזית למכשירי כספומט בעוד את העבירה בעניינו ניתן לבצע מכל מקום. בנוסף ובשונה מעניינו, מדובר היה בהיקף עבירה של 28,000 ₪ שהוא שבריר מזה המיוחס למשיב, כמו כן התקבל תסקיר חיובי ומדובר היה באזרח ישראלי לגביו לא היה חשש להימלטות מאימת הדין.

בבש"פ 980/14 **פלוני נ' מ"י** נקבע כי מדובר בעבירת רכוש בודדת של קטין נעדר עבר פלילי שיוחסו לו עבירות קשירת קשר לפשע והתפרצות לעסק בשעת לילה - אשר אינה מקימה עילת מעצר של מסוכנות. אין כל דימיון בין עניינו של המשיב לבין אותו נאשם אשר מאפשר גזירה שווה.

בבש"פ 5159/23 **אברהם ואח' נ' מ"י** מדובר בעבירת שוד אלים כאשר לפי עובדות כתב האישום העוררים לא לקחו חלק בהפעלת האלימות וכלל לא נכחו במקום בעת השוד עצמו. בית המשפט הורה על העברת למעצר באיזוק לאחר חצי שנה בה שהו במעצר. עניינו של המשיב שונה בתכלית בהתחשב בקביעה כי חלקו של המשיב אינו משני אלא משמעותי וחיוני ואלמלא מעשיו לא הייתה מתגבשת עבירה.

עילת מעצר של חשש להימלטות מאימת הדין

המשיב הוא אזרח זר שהגיע לארץ כתייר.

מרכז חייו של המשיב באוקראינה ולמעט אשה שהציגה עצמה כקרובת משפחה ובעלה המתגוררים בארץ, אין לו כל קרבה אחרת למדינת ישראל. אזכיר כי המשיב שמר בחקירותיו על שתיקה, ואף במענה לשאלה אם יש לו קרובי משפחה בארץ - לא השיב.

המעשים המיוחסים למשיב חמורים.

ככל שישורשע במעשים המיוחסים לו, צפוי המשיב לעונש מאסר ממושך, בצד פיצוי גבוה למתלוננים קנס כספי כבד ומאסר חלף קנס תמורתו.

שילובם של אלו יוצר תמריץ משמעותי להימלטות המשיב מאימת הדין חזרה לארצו או לכל מדינה אחרת בה יחפוץ.

האפשרות לעשות שימוש בחלופת מעצר

שקלתי בכובד ראש טענות ב"כ המשיב ובקשתו להורות על מעצרו של המשיב באיזוק אלקטרוני.

כפי שפורט לעיל, העבירות המיוחסות למשיב יכולות להתבצע מכל מקום ואין במעצר באיזוק אלקטרוני כדי למנוע ביצוע העבירה גם ממקום החלופה.

בנוסף, אין בחלופה זו כדי למנוע הימלטות המשיב מן הארץ. אם יעזוב המשיב את כתובת החלופה אמנם תינתן על כך התראה אך לא יהא בכך כדי למנוע ממנו לעזוב את הארץ. לא למותר להזכיר בהקשר זה כי למשיב מיוחסות עבירות מרמה חמורות ומתוחכמות ביחד עם אחרים, כאשר במהלך ביצוע העבירות הועברו גם תעודות ומסמכים מזויפים למתלוננים כדי לשכנעם באמיתות ולגיטימיות הפנייה. עולה כי למשיב ושותפיו גם היכולת לזייף תעודות והגם שדרכו של המשיב נתפסו על ידי היחידה החוקרת, לא יהא בכך כדי למנוע בריחת המשיב מן הארץ בזהות בדויה כדי למלטו מאימת הדין ומהעונש החמור הצפוי לו.

סיכום

המשיב ושותפיו רקמו תכנית מרמה מתוחכמת במסגרתה פעלו בצוותא חדא במשך חודשים ארוכים לגזלת סכומי כסף ניכרים בהיקף משמעותי של 400,000 ₪ מקורבנות תוך ניצול חולשה ומצוקה. למשיב חלק משמעותי וחיוני בביצוע העבירות. המעשים המיוחסים למשיב מקימים עילת מעצר של מסוכנות בהתחשב בתחכום, חבירה של מספר עבריינים, ביצוע לאורך זמן, היקף הנפגעים והיקף העבירות וכן עילת מעצר של הימלטות מאימת הדין בהתחשב בהיותו אזרח זר שלא ניתן ליתן להם מענה בדרך של חלופת מעצר בהתחשב באפשרות לבצען מכל מקום.

לא מצאתי להורות על הפניית המשיב לקבלת תסקיר. אפנה בעניין זה להחלטה שניתנה בבש"פ 7892/22 **סולטנה נ' מ"י**, ולפיה יש מקום להורות על קבלת תסקיר רק מקום בו בית המשפט מתלבט אם יש אפשרות לתת אמון במשיב ובאפשרות החלופה לתת מענה לעילות המעצר. במקרה בו חלופת המעצר לא תסכון - אין טעם להזמין תסקיר שירות המבחן.

בש"פ 3503/23 **סעדה נ' מ"י** מיום 15.5.23 לפיו אין חובה להזמין תסקיר אם בית המשפט סבור שאין חלופה שתאין הסיכון, תהא עמדת שירות המבחן אשר תהא.

בש"פ 3447/23 **אלאמו נ' מ"י** לפיו אין חובה להזמין תסקיר בכל מקרה. תסקיר יוזמן במקרי ביניים בהם בית המשפט מתלבט אם יש מקום לשחרר לחלופת מעצר.

כמפורט לעיל, סבורני כי אין חלופה, זולת מעצר מאחורי סורג ובריה, אשר תיתן מענה לעילות מעצר של מסוכנות וחשש להימלטות מאימת הדין.

בנסיבות אלה מצאתי להורות על מעצרו של המשיב עד תום ההליכים המשפטיים כנגדו.

ההחלטה תשמש צו מעצר.

חומר החקירה יוחזר למבקשת על ידי המזכירות.

ניתנה היום, ט' אב תשפ"ג, 27 יולי 2023, בנוכחות הצדדים.

ההחלטה הושמעה לצדדים באולם על ידי ס. הנשיא, כב' הש' שירלי דקל נוה.